

Roman Kodet: Bosenská krize 1908–1909. Praha 2006, 165 stran.

Hlavním úkolem, který si Roman Kodet vytkl, byla prezentace a analýza příčin, průběhu a důsledků hluboké mezinárodní krize vyvolané na přelomu let 1908 a 1909 anexí Bosny a Hercegoviny habsburskou monarchií. Autor v prvních třech kapitolách s nevšední pečlivostí a svědomitostí rekapituluje vývoj od Berlínského kongresu v roce 1878, kdy Rakousko-Uhersko získalo právo ony dvě turecké provincie okupovat (I. kapitola), potřebnou pozornost věnuje vývoji ve dvacetiletém mezidobí po Berlínském kongresu (II. kapitola), kriticky a věcně posuzuje vývoj v dekádě 1897–1906, kdy fungovala rakousko-ruská entente na Balkáně (III. kapitola). Brzy po nástupu Aehrenthala do úřadu ministra v roce 1906 se mění základní kurs zahraniční politiky habsburské monarchie. Je to poněkud překvapivé s ohledem na někdejší ministrovy názory z doby jeho působnosti ve funkci velvyslance v Rusku, kdy důrazně preferoval spolupráci s carskou říší. Současně se v mocenské špičce ve Vídni objevují další nové tváře, které jsou, byť v různé míře, rovněž spojovány s nástupem onoho „nového kurzu“ a aktivnější zahraniční politikou (IV., V. kapitola). Jádrem textu jsou VI.–IX. kapitola, přinášející nejdůležitější výsledky Kodetovy badatelské práce. Autor velmi zasvěceně mapuje a kriticky hodnotí finální kroky na cestě k anexi, průběh anekční krize i její nesmírně závažné důsledky.

Struktura předložené práce je vyvážená, autor průběžně prokazuje hluboký zájem i důkladnou znalost problematiky, velmi dobře se vyrovnává jak s hodnocením dílčích událostí a činů jednotlivých aktérů, tak s hodnocením závažných důsledků krize pro vývoj mezinárodních vztahů, zvláště vztahu mezi Rakousko-

Uherskem a Ruskem v údobí do první světové války. Jako nesporné pozitivum je třeba hodnotit skutečnost, že především všechny čtyři kapitoly, které se bezprostředně krizí zabývají, jsou s velkým rozhledem zasazeny do širšího mezinárodního rámce vymezeného zájmy a kroky ostatních velmocí. Pokud jde o prameny, autor se opřel především o tradiční edice z doby meziválečné, na druhé straně vytěžil poznatky i z edic relativně nových (například dvousvazkový Wankův výbor pramenů z Aehrenthalovy pozůstalosti z roku 1994). Zčásti využil i nevydaných pramenů z Aehrenthalovy pozůstalosti, uložené ve vídeňském Haus-, Hof- und Staatsarchivu. Pokud jde o odbornou literaturu, lze bez jakékoli nadsázky odpovědně říci, že Roman Kodet neponechal stranou žádný titul, který má pro zkoumání Bosenské krize základní význam. Chtěl bych na tomto místě vyzdvihnout autorovu neobyčejnou serióznost, badatelskou poctivost a skutečnost, o níž se dnes málo hovoří – zanícení pro věc. Také z hlediska slovesného má předložená práce velmi solidní úroveň. Způsob práce a přístupy Romana Kodeta jsou nepochybně dobrým příslibem pro jeho badatelskou aktivitu na poli výzkumu dějin habsburské monarchie resp. její zahraniční politiky. Vzhledem ke kvalitě navrhuji uznat předložený text jako práci rigorózní. Závěrem jen tolik: práce splňuje všechny požadavky kladené na práce diplomní, proto ji doporučuji k obhajobě. Navrhuji její klasifikaci stupněm

V Hostivici, 28. srpna 2006

Prof. PhDr. Aleš Skřivan, CSc.

Ústav světových dějin FFUK